

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง นวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก
พื้นที่เขตห้วยขวาง

จัดทำโดย นางจิราภรณ์ พลากร

ตำแหน่ง นักวิชาสุขาภิบาลชำนาญการ

สังกัด ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตห้วยขวาง

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๕

สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

คำนำ

รายงานส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานคร ระดับต้น รุ่นที่ ๓๕ โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่รับผิดชอบ

รายงานฉบับนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับนวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ เขตห้วยขวาง ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ความรู้ที่นำมาใช้ในการ จัดทำรายงาน กรอบแนวทางการดำเนินการละผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ระยะเวลาดำเนินการ งบประมาณ แนวทางการติดตามและประเมินผล และข้อเสนอแนะ

ผู้จัดทำรายงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ เกี่ยวข้อง และหน่วยงานนำไปปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมให้ความรู้ และนายสุุดใจ ยี่สุนแสง ผู้อำนวยการกองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และ ประเมินผล ให้คำปรึกษาและข้อคิดเห็นจนรายงานลุล่วงไปด้วยดี

นาง จิราภรณ์ พลากร

นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ

ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตห้วยขวาง

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
๑. ชื่อเรื่อง	๑
๒. หลักการและเหตุผล	๑
๓. วัตถุประสงค์	๒
๔. เป้าหมาย	๒
๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน	๓
๕.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน(SWOT Analysis)	๓
๕.๒ การมีส่วนร่วมของประชาชน	๔
๕.๓ แนวคิดการจัดทำนวัตกรรม	๕
๕.๔ นวัตกรรมการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก	๗
๕.๕ การจัดทำนวัตกรรมกับดักไซยุง (LEO-Trap)	๘
๕.๖ กระบวนการนำนวัตกรรมกับดักไซยุง (LEO-Trap) มาใช้ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก	๘
๕.๗ เทคนิคการนำนวัตกรรมมาใช้ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกกับดักไซยุง	๘
๖. กรอบแนวทางการดำเนินงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	๙
๗. ระยะเวลาการดำเนินงาน	๑๓
๘. งบประมาณ	๑๔
๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล	๑๔
๑๐. ข้อเสนอแนะ	๑๕

๑. ชื่อเรื่อง นวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่เขตห้วยขวาง

๒. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกของประเทศไทยในอดีตพบการระบาดตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๐๑ มีอัตราป่วยตายร้อยละ ๑๓.๙๐ และมีการระบาดในวงกว้างปีพ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งมักจะมีการระบาดแบบปีเว้นปีและมีการระบาดของ โรคไข้เลือดออกติดต่อกัน ๒ ปีคือในปีพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๑ อันเนื่องมาจากสถานการณ์ภัยแล้งหรือเอลนีโญและในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมามีสถานการณ์ของโรคไข้เลือดออกมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นและล่าสุดจากรายงานสถานการณ์ผู้ป่วยไข้เลือดออกกระทรวงสาธารณสุขในปีพ.ศ.๒๕๖๑ มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ๑๒๕.๔๕ อัตราป่วยตายร้อยละ ๐.๑๓

กรุงเทพมหานครในฐานะเมืองหลวงของประเทศไทย เป็นศูนย์กลางความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นศูนย์กลางของระบบคมนาคม มีการโยกย้ายประชากรอยู่ตลอดเวลา มีประชากรแฝงเข้ามาประกอบอาชีพและอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ประชากรในกรุงเทพมหานครต้องอยู่อาศัยกันอย่างหนาแน่นมีความแตกต่างของสภาพสังคมสูง ขาดการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ประกอบกับการขาดความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการควบคุมและป้องกันโรคของประชาชน มีพฤติกรรมจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีทำให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงเป็นจำนวนมาก ตามรายงานสถานการณ์ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในกรุงเทพมหานครปี๒๕๖๑ จากสำนักอนามัยพบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ๑๕๓.๐๙ เสียชีวิตร้อยละ ๐.๑๑ ๖ คน จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าโรคไข้เลือดออกยังเป็นปัญหาที่สำคัญในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตห้วยขวางได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก จากรายงานสถานการณ์ผู้ป่วยไข้เลือดออกสำนักอนามัย กรุงเทพมหานครปี๒๕๖๑ พื้นที่เขตห้วยขวางพบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ๒๔๖.๕๘ เสียชีวิตร้อยละ ๐.๐๑ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงตั้งแต่เดือนมกราคมถึงธันวาคม ๒๕๖๑ ติดอันดับที่ ๕ ในจำนวน ๕๐ เขต ของกรุงเทพมหานครที่มีผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนในปี ๒๕๖๑ ของประเทศ(๑๒๕.๔๕) : กรุงเทพมหานคร(๑๕๓.๐๙) : เขตห้วยขวาง(๒๔๖.๕๘) จะเห็นได้ว่าอัตราป่วยในพื้นที่เขตห้วยขวางสูงกว่าทั้งระดับประเทศและกรุงเทพมหานคร แม้จะมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๕ ห้วยขวาง กองควบคุมโรค สำนักอนามัย ประชาชนในชุมชนและสำนักงานเขตห้วยขวาง ในการปฏิบัติงานเชิงรุกจัดการดานการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุง การทำลายตัวแก่โดยการฉีดพ่นหมอกควัน ยับยั้งการลอกคราบของลูกน้ำยุงลายโดยการใส่ทรายอะเบทในแหล่งน้ำขังแต่สถานการณ์ไข้เลือดออกในพื้นที่เขตห้วยขวางยังเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ ต้องได้รับการแก้ไข ดังนั้นเพื่อให้การควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกบรรลุวัตถุประสงค์จำเป็นตองนำกิจกรรมที่ถูกต้องมาใช้แบบผสมผสานไปพร้อมๆกัน (Integrated Vector Control) ทั้งระยะก่อนระบาด ขณะระบาด และหลังการระบาด โดยการนำนวัตกรรม

มาปรับใช้ในการควบคุมและป้องกันโรคไขเลือดออกควบคู่กับการสร้างความมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหในพื้นที่เขตห้วยขวาง สร้างเครือข่ายรณรงค์ควบคุมป้องกันโรคไขเลือดออกในพื้นที่ การลดการใช้สารเคมีในการฉีดพ่นหมอกควัน ซึ่งเป็นปัญหากับประชาชนและสิ่งแวดล้อม จึงมีแนวคิดในการนำนวัตกรรมวิธีกับดักไขยุง (Leo Trap) มาใช้เป็นทางเลือกในการกำจัดไขยุงซึ่งประชาชนสามารถลดปริมาณยุงได้ด้วยตนเองและเห็นเป็นรูปธรรม เมื่อยุงลายลดลงประชาชนไม่สัมผัสโรคก็จะนำมาสู่ความปลอดภัยมีประสิทธิภาพในควบคุมป้องกันโรคไขเลือดซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ปี (ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ดานที่ ๑ มหานครปลอดภัยมิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยโรคคนเมืองอาหารปลอดภัย

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อลดอัตราป่วยไขเลือดออกของประชากรในพื้นที่เขตห้วยขวาง
- ๓.๒ เพื่อสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการควบคุมป้องกันโรคไขเลือดออก
- ๓.๓ เพื่อสร้างชุมชนต้นแบบในการควบคุมและป้องกันโรคไขเลือดออกโดยวิธีกับดักไขยุง

๔. เป้าหมาย

๔.๑ เชิงคุณภาพ

อัตราป่วยไขเลือดออกต่อประชากรแสนคนในพื้นที่เขตห้วยขวางตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๕๐

๔.๒ เชิงปริมาณ

๔.๒.๑ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมกับดักไขยุง รณรงค์ประชาสัมพันธ์เข้าระวังควบคุมป้องกันไขเลือดออก จำนวน ๑๗๙ แห่ง

๔.๒.๒ สร้างเครือข่ายในการควบคุมและป้องกันโรคไขเลือดออกทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกลุ่ม ในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

๔.๒.๓ มีแผนที่ความเสี่ยงและมาตรการลดความเสี่ยงในการเกิดโรคไขเลือดออกล่วงหน้าทุก ๓ เดือน

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

๕.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน (SWOT Analysis)

เป็นเครื่องมือที่ศึกษาสาเหตุเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกหน่วยงานเพื่อให้ทราบว่าปัจจุบันหน่วยงานอยู่ในสถานการณ์เพื่อนำการวิเคราะห์ไปกำหนดทิศทางในอนาคตของหน่วยงานของเราต้องการอะไรอย่างไรการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน (SWOT Analysis) ประกอบด้วย

จุดแข็งขององค์กร (S----> STRENGTHS) หมายถึงการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรโดยวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

จุดอ่อนขององค์กร (W---->WEAKNESS) หมายถึงการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรโดยวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อยข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไปซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O---->OPPORTUNITIES) หมายถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรซึ่งต้องคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และการแข่งขันเพื่อการแสวงหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมเหล่านี้

อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T---->Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งองค์กรจะต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบดังกล่าวได้

ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็นคุณลักษณะภายใน ที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายองค์กรในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายองค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม

ตารางวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานการณ์โรคไข้เลือดออกพื้นที่เขตห้วยขวาง

<p>จุดแข็ง (STRENGTHS)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารสำนักงานเขตเล็งเห็นความสำคัญในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ - สำนักงานเขตมีโครงการ แผนการปฏิบัติงานและมาตรการควบคุมป้องกันไข้เลือดออกชัดเจน - มีเครือข่ายในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก เช่นศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๕ ห้วยขวาง อสส.ทุกชุมชน และส่วนราชการต่างๆภายในสำนักงานเขต - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาประชาชนกลุ่มเป้าหมาย 	<p>จุดอ่อน (WEAKNESS)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลผู้ป่วยจากรายงาน รง.๕๐๖ ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้การควบคุมป้องกันโรคล่าช้า - เป็นพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นและประชากรแฝงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก - การฉีดพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายตัวแก่ทำได้ยาก เนื่องจากเป็นพื้นที่ค้าขาย เลี้ยงสัตว์ แลผู้ป่วยติดเตียง - เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบเองโดยประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก
<p>โอกาส (OPPORTUNITY)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร สำนักอนามัย สำนักงานเขตให้ความสำคัญกับการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนจึงจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ 	<p>อุปสรรค (THREATS)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรากฏการณ์ภัยแล้งแอลนีโญ - พฤติกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีของประชาชนในพื้นที่ทำให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงเป็นจำนวนมาก - ประชากรแขวงที่เป็นคนต่างด้าวจำนวนมากไม่เข้าใจการควบคุมป้องกันโรค

๕.๒ การมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วม (Participation) ตามพจนานุกรมอังกฤษฉบับอ็อกฟอร์ดได้ให้นิยามไว้ว่า “เป็นการมีส่วนร่วม (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่างหรือบางเรื่อง” คำว่าการมีส่วนร่วมโดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า “การเมินเฉย (Apathy)” ฉะนั้นคำว่ามีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้นจึงหมายถึงการที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจไม่ว่าเขาจะได้ปฏิบัติการเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตามและไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้แต่การมีทัศนคติความคิดเห็นความสนใจห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมได้และยังได้ให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึงการที่กลุ่มประชาชนหรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกันที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วมมีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมืองหรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรอง

อำนาจมติชนไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมหรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมืองเศรษฐกิจการปรับปรุงสถานภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน

เจมส์ แอล เครย์น ได้กำหนดความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นกระบวนการที่รวบรวมเอาความห่วงกังวลความต้องการและค่านิยมต่าง ๆ ของสาธารณชนไว้อยู่ในกระบวนการตัดสินใจของรัฐและเอกชนเป็นการสื่อสารสองทางและเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่มีเป้าหมายเพื่อการตัดสินใจที่ดีกว่าและที่ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน

ปัทมา สุบกำปัง ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในรายงานการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะว่าหมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสารการให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะการร่วมตัดสินใจทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบายการจัดทำแผนงานโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งการปฏิบัติการติดตามและประเมินผลตามนโยบายแผนงานโครงการหรือกิจกรรมนั้น

๕.๓ แนวคิดการจัดทำนวัตกรรม

โรเจอร์และชูเมคเคอร์ (Rogers and Shomaker.๑๙๗๑:๑๙) ให้ความหมายไว้วว่า นวัตกรรมเป็นการนำเอาวิธีใหม่ๆ มาปฏิบัติ ซึ่งผ่านการทดลองและได้รับการพัฒนามาเป็นขั้นๆ ตั้งแต่การคิดค้น (Invention) พัฒนาการ (Development) และทดลองในวงแคบ (Pilot Project) แล้วจึงนำมาใช้ปฏิบัติจริง โดยการใช้ปฏิบัติจะแตกต่างจากเดิม

กระบวนการนวัตกรรม จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถดำรงอยู่และเจริญเติบโตต่อไปได้ซึ่งกระบวนการประกอบด้วยส่วนที่สำคัญหลายประการ

๑. การค้นหา (Searching)

เป็นการสำรวจสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อตรวจจับสัญญาณของทั้งโอกาสและอุปสรรค สำหรับการนำไปสู่จุดเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๒. การเลือกสรร (Selecting)

เป็นการตัดสินใจเลือกสัญญาณที่สำรวจพบเหล่านั้น เพื่อจะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร ทั้งนี้การเลือกสรรจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับหลักกลยุทธ์ขององค์กร

๓. การนำไปปฏิบัติ (Implementing)

เป็นการแปลงสัญญาณที่มีศักยภาพ ไปสู่การสร้างสรรคสิ่งใหม่ๆ ขึ้นและนำสิ่งเหล่านั้นออกเผยแพร่สู่ตลาดทั้งภายในและภายนอกองค์กร แต่สัญญาณที่ว่า ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงชั่วคราวเท่านั้นแต่จะเกิดขึ้น ด้วยการดำเนินงานขั้นตอนที่สำคัญอีก ๔ ประการ ดังนี้

๑) การรับ (Acquiring)

การรับคือ ขั้นตอนของการนำองค์ความรู้ต่างๆมาประยุกต์ใช้ให้เกิดเป็นนวัตกรรมขึ้น เช่น การสร้างสรรค์สิ่งใหม่จากกระบวนการทางวิจัยและพัฒนา (R&D) ,การทำวิจัยทางการตลาดรวมถึง การได้รับองค์ความรู้จากแหล่งอื่นๆ โดยการถ่ายทอดทางเทคโนโลยี (Technology Transfer) หรือการ คำนคว่าร่วมกันในเครือพันธมิตร (Strategic Alliance) เป็นต้น

๒) การปฏิบัติ (Executing)

การปฏิบัติ คือ ขั้นตอนของการนำโครงการดังกล่าวสู่การปฏิบัติงานภายใต้สภาพของ ความไม่แน่นอนต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving) ตลอดเวลา

๓) การนำเสนอ (Launching)

การนำเสนอ คือ การนำนวัตกรรมที่ได้ออกสู่ตลาด โดยอาศัยการจัดการอย่างเป็น ระบบเพื่อให้วัตกรรมนั้นสามารถเป็นที่ยอมรับจากตลาดได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงแรกของการนำออก สู่ตลาด

๔) การรักษาสภาพ (Sustaining)

การรักษาสภาพ คือ การรักษาสถานะภาพการยอมรับจากตลาด ให้เกิดขึ้นอย่าง ต่อเนื่องต่อไปและคงอยู่ให้นานเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งอาจจะต้องนำนวัตกรรมนั้นๆ กลับมาปรับปรุงแก้ไขใน แนวความคิดหรือทำการเริ่มใหม่ตั้งแต่ต้น (Re-innovation) เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ถูกพัฒนาให้มีความ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น

๔. การเรียนรู้ (Learning)

การเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่องค์กรควรที่จะศึกษาและเรียนรู้ในขั้นตอนต่าง ของ กระบวนการทางนวัตกรรมเพื่อก่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้พื้นฐานที่แข็งแกร่ง และสามารถนำไปใช้พัฒนา วิธีการสำหรับจัดการกับกระบวนการทางนวัตกรรมเหล่านั้นให้มีประวิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

๕.๔ นวัตกรรมการควบคุมป้องกันไข้เลือดออก

โรคไข้เลือดออกเป็นโรคประจำถิ่นของประเทศไทยมายาวนาน โดยบางปีโรคมมีการระบาด เป็นวงกว้างครอบคลุมพื้นที่เกือบทั้งประเทศ ปรากฏจำนวนผู้ป่วย และจำนวนผู้ป่วยตายค่อนข้างสูงมาก องค์ประกอบของการเกิดและการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก มีดังนี้

๑. ตัวเชื้อโรคซึ่งเป็นไวรัส (ประเทศไทยมี ๔ สายพันธุ์) ที่เข้าสู่คนแล้วก่อเกิดอาการ ของโรค

๒. ยุงพาหะที่แพร่โรค เป็นยุงลายบ้าน กับยุงลายสวน โดยยุงเหล่านี้วางไข่ตาม ภาชนะทุกชนิดที่กักขังน้ำสะอาด

๓. ประชาชน/คนทั่วไป ที่อาจถูกยุงพาหะที่มีเชื้อไวรัส กัดกินเลือด

การลดโรคไข้เลือดออกต้องใช้มาตรการทั้งการกำจัดตัวเชื้อไวรัส กำจัดยุงพาหะและป้องกันคนถูกยุงกัด แต่ปัจจุบันมาตรการแรกยังไม่มีความที่ฆ่าตัวเชื้อโรคหรือวัคซีนที่สามารถกำจัดทั้งระยะตัวยุงเต็มวัย ระยะลูกน้ำและระยะไข่ และมาตรการสุดท้ายก็มีนวัตกรรมป้องกันประชาชน/คนทั่วไป จากการถูกยุงลายกัดหรือลดการสัมผัสระหว่างคนกับยุงได้เช่นเดียวกัน

นวัตกรรมทางการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกที่จะอธิบายต่อไปนี้ จะมีความหมายครอบคลุมทั้งประเด็นการกำจัดยุงพาหะ(ตัวเต็มวัย ลูกน้ำ และไข่) การป้องกันประชาชนถูกยุงกัด และการสำรวจลูกน้ำ โดยประกอบด้วยกิจกรรมที่จะต้องถูกนำมาใช้แบบผสมผสานไปพร้อมๆกัน (Integrated Vector Control) ทั้งระยะก่อนโรคระบาด ขณะโรคระบาด และหลังโรคระบาด แต่นวัตกรรมต่างๆ ทั้งหมดจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดได้ต้องให้ทุกคนในชุมชนทั้งเจ้าหน้าที่ ภาครัฐและประชาชนร่วมมือร่วมใจปฏิบัติอย่างจริงจัง สม่ำเสมอและยั่งยืน เมื่อสามารถลดประชากรยุงพาหะลงได้ ประชาชนไม่สัมผัสกับโรค ก็จะสามารถลดการระบาดของโรคในชุมชน และเมื่อทุกชุมชนไม่มีโรค ประชาชนทั่วทั้งประเทศก็ย่อมปลอดภัยจากไข้เลือดออกได้ในที่สุด

๕.๕ การจัดทำนวัตกรรมกับดักไข่ยุง (LeO-Trap) ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมมือกับบริษัท อีคาริ เทคดิง (ประเทศไทย) จำกัด ประกอบด้วย ๓ นวัตกรรม

๑. สารดึงดูดยุงลาย
๒. สารกำจัดลูกน้ำยุงลายเอชไอแอล
๓. กับดักไข่ยุงที่เคลือบไมโครแคปซูลของสารสกัดจากหอยลาย

๕.๖ กระบวนการนำนวัตกรรมกับดักไข่ยุง (LeO-Trap) มาใช้ในการป้องกันควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ซึ่งจะต้องวิเคราะห์ให้ครอบคลุมถึงปัญหาการเกิดโรคและวัฏจักรของยุง เพราะเมื่อยุงลายเพิ่มขึ้น ไข้เลือดออกก็จะเพิ่มมากขึ้นด้วย และมีแนวโน้มการระบาดค่อนข้างรุนแรง ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการที่อุณหภูมิโลกสูงขึ้นและร้อนขึ้น ยุงจึงสามารถแพร่ขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว การขาดความร่วมมือจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ดังนั้นนอกจากการควบคุมป้องกันกำจัดยุงพาหะนำโรคแล้ว สิ่งสำคัญที่สุดคือการลดการแพร่พันธุ์ของยุงลายถือเป็นการตัดตอนการแพร่ระบาดของโรคที่ต้นเหตุ สามารถลดงบประมาณในการใช้รักษาโรค การให้ใช้นวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกสร้างความพึงพอใจกับประชาชนหรือไม่ ในการวิเคราะห์ดังกล่าวต้องใช้ข้อมูลในด้านต่างๆของแต่ละพื้นที่ เช่น สถานการณ์ในการเกิดโรคไข้เลือดออก การระบาดของโรค แผนที่การเกิดโรคที่ผ่านมาและการวิเคราะห์ล่วงหน้าทุก ๓ เดือน วิธีการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

๒. การประมาณการ ความต้องการในการใช้นวัตกรรมเพื่อการควบคุมป้องกันโรค ไข้เลือดออกในอนาคตในเรื่องต่างๆ เช่น ประชาชนทั่วไป ประชาชนผู้มีความเสี่ยง ลดจำนวนประชากรยุง ลดไข้เลือดออก งบประมาณ

๓. การเตรียมข้อเสนอ (Proposals) เป็นการนำเสนอที่รองรับการประมาณการ ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาในเรื่องยุงลายเป็นพาหะของโรคไข้เลือดออก และคุณภาพในการควบคุมป้องกันโรค ไข้เลือดออก การหามาตรการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกให้บรรลุ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ควบคู่กับการควบคุมป้องกันโรคโดยวิธีอื่นๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดควบคู่ ไปกับการใช้นวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก

๕.๗ เทคนิคการนำนวัตกรรมมาใช้ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกวิธีกับดักไข่ยุง (LeO-Trap)

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์อัตราป่วยไข้เลือดออกต่อประชากรแสนคนในพื้นที่ การควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออก ความครอบคลุมการแก้ปัญหาไข้เลือดออกจากอดีตถึงปัจจุบัน ประสิทธิภาพภายใน ของระบบการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก การให้บริการในการควบคุมป้องกันโรค การจัดการ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมของประชาชน เครื่องมือใช้ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก จำนวนผู้ป่วย ไข้เลือดออกจากรายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มงานควบคุมสัตว์และแมลง นำโรค กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย ได้รับรายงานจากสถานพยาบาลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร การใช้ทรัพยากร วิเคราะห์อัตรากำลังบุคลากรที่ปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุม ป้องกันโรค ครุภัณฑ์ งบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๒ การประมาณการความต้องการ การวางแผน การใช้นวัตกรรมในการควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออกวิธีกับดักไข่ยุง (LeO-Trap) เป็นการประมาณการว่าจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกและ จำนวนประชากรยุงจะลดลงเพื่อประมาณการการใช้ทรัพยากร จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงาน วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมป้องกันโรค ครุภัณฑ์ และงบประมาณในการให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่อง นวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกวิธีกับดักไข่ยุง (LeO-Trap) โดยมีขั้นตอนคือ การประมาณ การจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกและจำนวนประชากรยุงลดลง จัดทำแผนระยะก่อนโรคระบาด ขณะโรค ระบาด และหลังโรคระบาด ประมาณการเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ งบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำข้อเสนอแนะในการวางแผนการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ในเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยการใช้นวัตกรรมควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ควบคู่กับการควบคุมป้องกันโรควิธีอื่นๆแบบผสมผสานให้บรรลุเป้าหมาย

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ กรอบแนวทางการดำเนินการ

๖.๑.๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย

ผู้อำนวยการเขตห้วยขวาง	ประธาน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต (สังฆการฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล)	รองประธาน
ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๕ ห้วยขวาง	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	คณะกรรมการ
หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล	คณะกรรมการและเลขานุการ
หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล	คณะกรรมการและเลขานุการ
มีหน้าที่รับผิดชอบ ประชุมชี้แจงนโยบาย หลักเกณฑ์ กำหนดแนวทางการควบคุมป้องกันและแก้ปัญหาให้เป็นไปตามนโยบายโดยการสนับสนุนและคำปรึกษาด้านวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐาน	

๖.๑.๒. แต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย

ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต (สังฆการฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล)	ประธาน
หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล	รองประธาน
หัวหน้าพยาบาลศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๕ ห้วยขวาง	รองประธาน
เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๕ ห้วยขวาง (ที่รับผิดชอบ)	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ (๑ คน)	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่ฝ่ายโยธา (๑ คน)	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทศกิจ (๑ คน)	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่ฝ่ายศึกษา (๑ คน)	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง (๑ คน)	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม (๑ คน)	คณะทำงาน
ประธานชุมชน อสส. ผู้แทนจากสถานประกอบการและศาสนสถาน	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล (ทุกคน)	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล (๑ คน)	คณะทำงานและเลขานุการ
มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินโครงการ วางแผน กำหนดกิจกรรม เตรียมการ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน จัดประชุมให้ความรู้กลุ่มเป้าหมาย รณรงค์ประชาสัมพันธ์ รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการและผู้บริหารกรุงเทพมหานครทราบ	

๖.๑.๓. ประชุมคณะกรรมการ และคณะทำงานดำเนินการนวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก เพื่อกำหนดนโยบายให้เป็นไปตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี

ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านการที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมืองอาหารปลอดภัย และให้ผู้ป่วยลดลงในอัตราป่วยไข้เลือดออกต่อประชากรแสนคนในพื้นที่เขตห้วยขวาง ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ - เดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๕๐

๖.๑.๓.๑ คณะทำงานจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลและวิเคราะห์ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกปีที่ผ่านมา และปีปัจจุบันในแผนที่ เพื่อจะได้ทราบความชุกของโรค และใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก

๖.๑.๓.๒ กำหนดระยะเวลาดำเนินการและผู้รับผิดชอบ การจัดทำแผนระยะก่อนโรคระบาด ขณะระบาด และระยะหลังโรคระบาด โดยการใช้การประมาณการจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออก และจำนวนประชากรยุบให้ลดลง การประมาณการการใช้ทรัพยากร จำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์งบประมาณ และสรุปการจัดการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในอนาคต การประมาณการความต้องการและการจัดทำข้อเสนอแนะในการวางแผนควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก

๖.๑.๓.๓. ประชุมคณะทำงานเพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ตามบริบทของแต่ละฝ่ายในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และประสานเครือข่าย

ศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๕ ห้วยขวางและฝ่ายการศึกษา รับผิดชอบควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียน

ฝ่ายปกครอง รับผิดชอบควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่สำนักงานเขตห้วยขวาง

ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม รับผิดชอบควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ชุมชนทั้ง ๒๕ ชุมชน

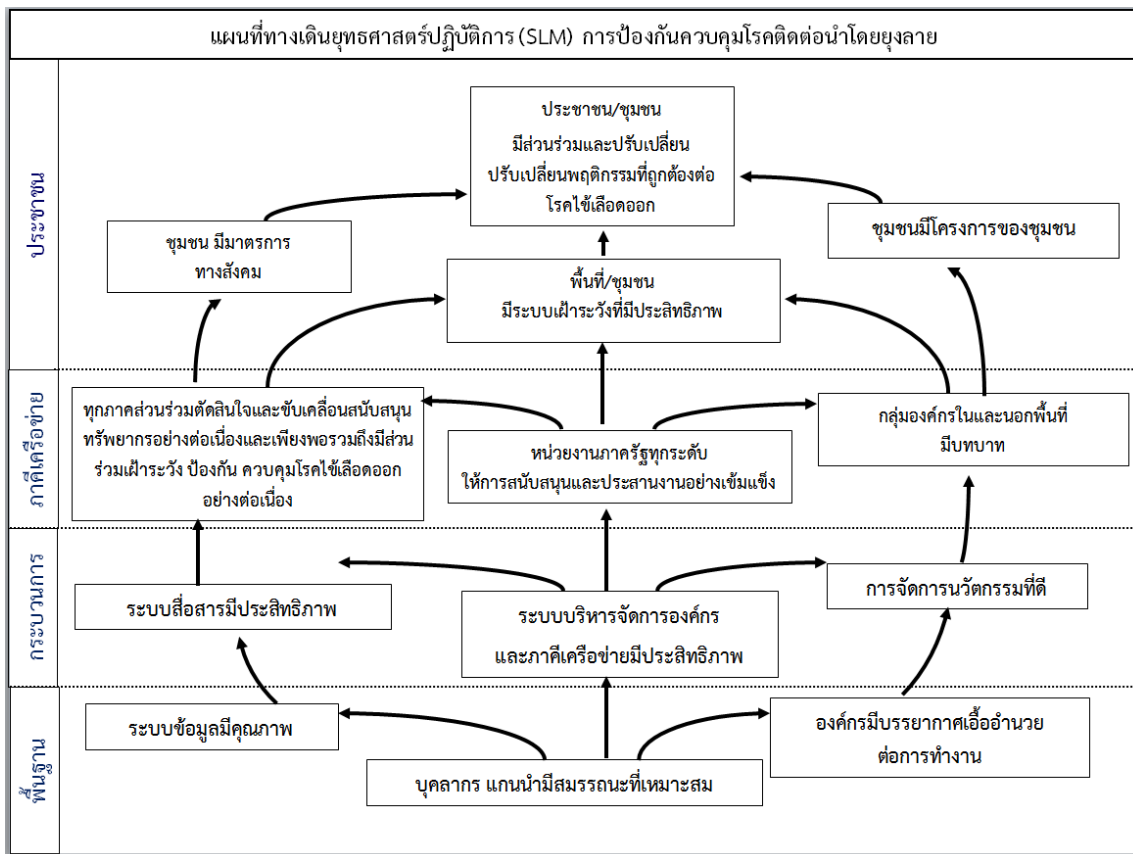
ฝ่ายเทศกิจ รับผิดชอบควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่กร้างว่างเปล่า

ฝ่ายโยธา รับผิดชอบควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ก่อสร้าง และบ้านพักคนงานก่อสร้าง

ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล รับผิดชอบควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในสถานประกอบการ ศาสนสถาน และทุกแห่งที่มีผู้ป่วยไข้เลือดออก ต้องออกปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๕ ห้วยขวาง เพื่อควบคุมการระบาดของโรคโดยการฉีดพ่นหมอกควันกำจัดตัวแก่ยุงลาย

๖.๑.๔. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอแนะในการวางแผนการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกพื้นที่เขตห้วยขวางเมื่อดำเนินการวิเคราะห์สภาพการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก การประมาณการความต้องการใช้นวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในขั้นตอนต่อไปคือการจัดทำข้อเสนอแนะในการวางแผนการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในด้านคุณภาพในการควบคุมป้องกันโรค

ใช้เลือดออกและการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยมีแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์การปฏิบัติการควบคุมป้องกันโรค
ใช้เลือดออก ดังนี้

๖.๑.๕ การลงมือปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ปลอดภัยจากโรคไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วม
ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อความยั่งยืนในการแก้ปัญหา ประกอบด้วย

๖.๑.๕.๑ ต้องส่งเสริมให้มีการรับรู้โดยการจัดอบรมให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย
จำนวน ๑๗๙ แห่งจำนวนผู้เข้าอบรม ๓๐๐ คน ดังนี้

๑. ชุมชนจัดตั้งในพื้นที่เขตห้วยขวาง ๒๔ แห่ง	จำนวน ๑๐๐ คน
๒ .หมู่บ้านจัดสรร ๒๐ แห่ง	จำนวน ๖๐ คน
๓. ที่พักคนงานก่อสร้าง ๑๕ แห่ง	จำนวน ๓๐ คน
๔ .โรงเรียนในพื้นที่เขตห้วยขวาง ๒๒ แห่ง	จำนวน ๒๒ คน
๕ .ศาสนสถาน ๔ แห่ง	จำนวน ๔ คน
๖. สถานประกอบการ	จำนวน ๗๔ คน
๗ .สำนักงานเขตห้วยขวาง ๑.แห่ง	จำนวน ๑๐ คน

๔	การประมาณการความ ต้องการใช้นวัตกรรม ควบคุมป้องกันโรค ไข้เลือดออก			↔									
๕	จัดทำข้อเสนอแนะใน การวางแผนการควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออก			↔									
๖	การลงมือปฏิบัติเพื่อ คุณภาพชีวิตที่ดี -อบรมให้ความรู้ -จัดตั้งเครือข่าย -วิเคราะห์ความเสี่ยงโดย จัดทำแผนที่ การเกิดโรค ล่วงหน้าทุก ๓ เดือน -จัดประกวดชุมชน ต้นแบบการใช้นวัตกรรม วิธีกับดักไยุงควบคู่กับ การพัฒนาการควบคุม ป้องกันโรคด้านอื่นๆ			←									→
๗	สรุปผลการดำเนินการ												↔
๘	การติดตามและ ประเมินผล												↔

๘. งบประมาณ

ใช้งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ หมวดรายจ่ายอื่น งานควบคุมอนามัยเป็น
ค่าใช้จ่ายการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน จำนวน ๓๐๐ คน เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน)

๙. แนวทางการติดตามผลและประเมินผล

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการเครื่องมือ
เป้าหมาย เชิงปริมาณ (output) ๑.จัดรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ประสานเครือข่ายเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ลงพื้นที่ทุกกลุ่มเป้าหมาย	๑๗๙ แห่ง	๑.เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆในสำนักงาน เขตห้วยขวางและศูนย์บริการ สาธารณสุข ๒๕ ห้วยขวาง ๒.จัดประชุม/อบรม
๒.สร้างเครือข่ายในการควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออกเข้าร่วม กลุ่มในสื่อสังคมออนไลน์	๒ เครือข่าย	- Line และ Facebook
๓.จัดทำแผนที่ความเสี่ยงและ มาตรการลดความเสี่ยงในการเกิด โรคไข้เลือดออกล่วงหน้า ทุก ๓ เดือน	๓ เดือน/ครั้ง	๑.แผนที่ความเสี่ยง ๒. รายงานสถานการณ์โรค ไข้เลือดออกจากสำนักอนามัย ๓. รายงาน รง.๕๐๖
วัตถุประสงค์ เชิงคุณภาพ (Outcome) ๑.เพื่อลดอัตราป่วยไข้เลือดออก ต่อประชากรแสนคนในพื้นที่เขต ห้วยขวางตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒	น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๕๐	- โครงการนวัตกรรมควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออก
๒.ประชาชนมีความพึงพอใจใน การใช้นวัตกรรมควบคุมป้องกัน โรคไข้เลือดออก	ร้อยละ ๘๐	-แบบสำรวจความพึงพอใจ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑. สำหรับประเทศไทยโรคที่น่าเป็นห่วงคือโรคไข้เลือดออกซึ่งเป็นพาหะสำคัญคือยุงลาย และมีแนวโน้มระบาดค่อนข้างรุนแรง ดังนั้นนอกจากการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยวิธีอื่นตามองค์การอนามัยโลกแล้วสิ่งสำคัญคือการลดการแพร่พันธุ์ของยุงลายลง ถือเป็น การตัดตอนการแพร่ระบาดของโรคที่ต้นเหตุดังนั้นนวัตกรรมวิธีกับดักไข่ยุง (LeO-Trap) จึงเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งที่ควรนำมาทำหน้าที่ฆ่าลูกน้ำทำให้ยุงไม่สามารถแพร่พันธุ์ต่อไปได้ เพราะพบว่าแค่มียุงติดเพียง ๒ ตัว ก็สามารถกำจัดยุงได้ถึง ๕๐๐ ตัว เพราะแม่ยุง ๑ ตัวจะวางไข่ได้ ๓๐๐ - ๕๐๐ ฟอง

๒. การดำเนินงานการมีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนเข้ามาวางแผนและดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมกรรมการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีภาครัฐช่วยสนับสนุนร่วมกันเพื่อให้เกิดการบูรณาการ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข.(๒๕๕๙), แผลงทางการแพทย์: ชีววิทยาและนวัตกรรมในการป้องกันและกำจัดแมลง

กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร. รายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออก (ตั้งแต่วันที่ ๗ มกราคม - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๑)

ดวงผา วณิชรักษ์.(๒๕๕๕). รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.(สุขศึกษา).กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์และคณะ.(๒๕๓๓) .นวัตกรรม: ความหมายประเภทและความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการวารสารบริหารธุรกิจการวิเคราะห์ SWOT From:[https:// www.stou.ac.th](https://www.stou.ac.th) (๙/๐๒/๒๐๑๙)

ภาคผนวก

วงจรชีวิต ยุงลาย

ไข่ยุง
ไข่ยุงลายมีขนาดเล็กมาก แต่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ไข่ยุงลายจะเกาะติดอยู่ตามผนังภาชนะที่กักเก็บน้ำ เช่น โอ่งน้ำ โดยเกาะติดอยู่ตามขอบเหนือระดับน้ำเล็กน้อย ยุงวางไข่ครั้งละประมาณ 50 - 150 ฟอง

ลูกน้ำ
หลังจากนั้น 1 - 2 วัน ไข่ก็จะฟักตัวกลายเป็นลูกน้ำลักษณะเป็นปล้องๆ ซึ่งลอยตัวอยู่ที่ระดับน้ำ และหายใจด้วยท่อหายใจในแบคทีเรีย ยีสต์ และสาหร่ายเป็นอาหาร

ตัวไม่่ง
หลังจากนั้น 7 - 10 วัน ลูกน้ำจะกลายเป็นตัวไม่่ง ลักษณะเป็นคดๆ ไม่กินอาหาร

ยุงลาย
หลังจากนั้น 1 - 2 วัน ตัวไม่่งก็จะกลายเป็นตัวเต็มวัย ซึ่งลำตัวมี 3 ส่วน แบ่งเป็น ส่วนหัว ส่วนอก และส่วนท้อง มี 6 ขา ส่วนหัวมีตา 1 คู่ มีหนวด 1 คู่ ส่วนอกมีปีก 1 คู่ และขา 3 คู่ ส่วนท้องเป็นปล้องขนาด 8 - 10 ปล้อง

X ไข่เลือดออก

X ซิคุนกุญา

X ซิกา

HOW IT WORKS

หมายเหตุ หากต้องการรู้ว่าที่บ้านมียุงลายหรือไม่ ต้องไม่ใส่ ชิโอล์ทกำจัดลูกน้ำยุงลาย จึงเห็นลูกน้ำภายใน 4-5 วัน ให้ทำลายลูกน้ำโดยเททิ้งลงดิน

โรคไข้เลือดออก

- เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเดงกี
- โดยเกิดหลังจากถูกยุงลายที่มีเชื้อกัดประมาณ 5-8 วัน จะมีอาการไข้สูง
- แม้ว่าจะมีวัคซีนแล้ว แต่ประสิทธิภาพยังไม่ครอบคลุม ไวรัสทุกซีโรทัยป์

โรคชิคุนกุนยา

- เกิดจากการติดเชื้อไวรัสชิคุนกุนยา
- ไม่พบผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงถึงชีพอก ซึ่งแตกต่างจากโรคไข้เลือดออก แต่อาจมีจุดเลือดออกบริเวณผิวหนังได้เมื่อรีดแขน
- ปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรค ให้รักษาตามอาการ

โรคไข้ซิกา

- โรคไข้ซิกาก็เกิดจากการติดเชื้อไวรัสซิกา มีระยะฟักตัวเฉลี่ย 4-7 วัน ปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรค
- ให้รักษาตามอาการ